Μεταξύ πόλης και τρένου

Κέντρο καλλιτεχνικής παιδείας και δημιουργικής απασχόλησης στους Αγίους Αναργύρους Αττικής

Εριάννα Γερομήτσου

Παρουσίαση Διπλωματικής
Τετάρτη 13-5-2015_Πολυτεχνείο Κρήτης_Κτήριο Κ4

επιβλέπων καθηγητής: Α. Βαρουδάκης
επιτροπή: Κ. Ουγγρίνης, Δ. Τσακαλάκης

2015

Στην Ελλάδα του 2015 όλοι μιλάνε για ***κρίση***. ***Κρίση οικονομική***..
Όμως, αν κοιτάξουμε γύρω μας πιο προσεκτικά θα δούμε ότι, η κρίση είναι κυρίως ***κοινωνική***!!
Οι νέοι άνθρωποι δυσκολεύονται να επικοινωνήσουν κατά πρόσωπο και να εκφράσουν τις ανάγκες ή τα ενδιαφέροντά τους.

Από το σχολείο ακόμα αρχίζει ένας αγώνας ταχύτητας όπου οι διαδικασίες ***μάθημα-πολύ διάβασμα*** σε πιέζουν να βρεις και να γίνεις ***αυτό που πάντα ήθελες***, αποσπώντας σε από άλλες δραστηριότητες.
Μέχρι πριν λίγα χρόνια, η εργασία μετά τις σπουδές ήταν το αποτέλεσμα των προσπαθειών σου αλλά..... αυτή η ***κρίση*** ανέτρεψε τις ισορροπίες.
Αν σταθείς τυχερός και βρεθείς σε μια δουλειά, μετά από πολύ κόπο και άγχος, το πιο πιθανό είναι ότι αργά ή γρήγορα θα έρθει και η απόλυση-***κατάσταση*** στην οποία επέρχονται πολλοί νέοι της εποχής μας.

Δυστυχώς, αυτή η απόρριψη συχνά ακολουθείται από ***εσωστρέφεια***, ***ψυχολογική κατάπτωση, μοναξιά***.

Έχουμε ξεχάσει ότι δεν είμαστε μόνοι..
Όταν γίνεσαι μέρ(λ)ος αυτού του ***φαύλου κύκλου*** ξεχνάς ότι οι άνθρωποι γύρω σου σε χαροποιούσαν, μάθαινες από αυτούς και με αυτούς.
Από μικρή ηλικία είχες αναπτύξει σχέσεις αληθινές.
Έκανες μαζί τους δραστηριότητες εκπαιδευτικές, καλλιτεχνικές ή αθλητικές, στην πόλη ή στη φύση, που όμως σε ευχαριστούσαν.

Γιατί, τελικά αυτή η καλλιέργεια σώματος-πνεύματος μας εξελίσσει, μας βοηθάει, μας γεμίζει....

ώστε τελικά να βρούμε τον τρόπο για να κάνουμε τα όνειρά μας πραγματικότητα!!

και μετά..τι?

τοπο-γεωγραφία και ιστορία

Πύργος Βασιλίσσης, 1854

Συναντήσεις στην εκκλησία, 1948

Κεντρική πλατεία, 1950

Ελιά του Πεισίστρατου, 650 π.Χ.

560 πΧ

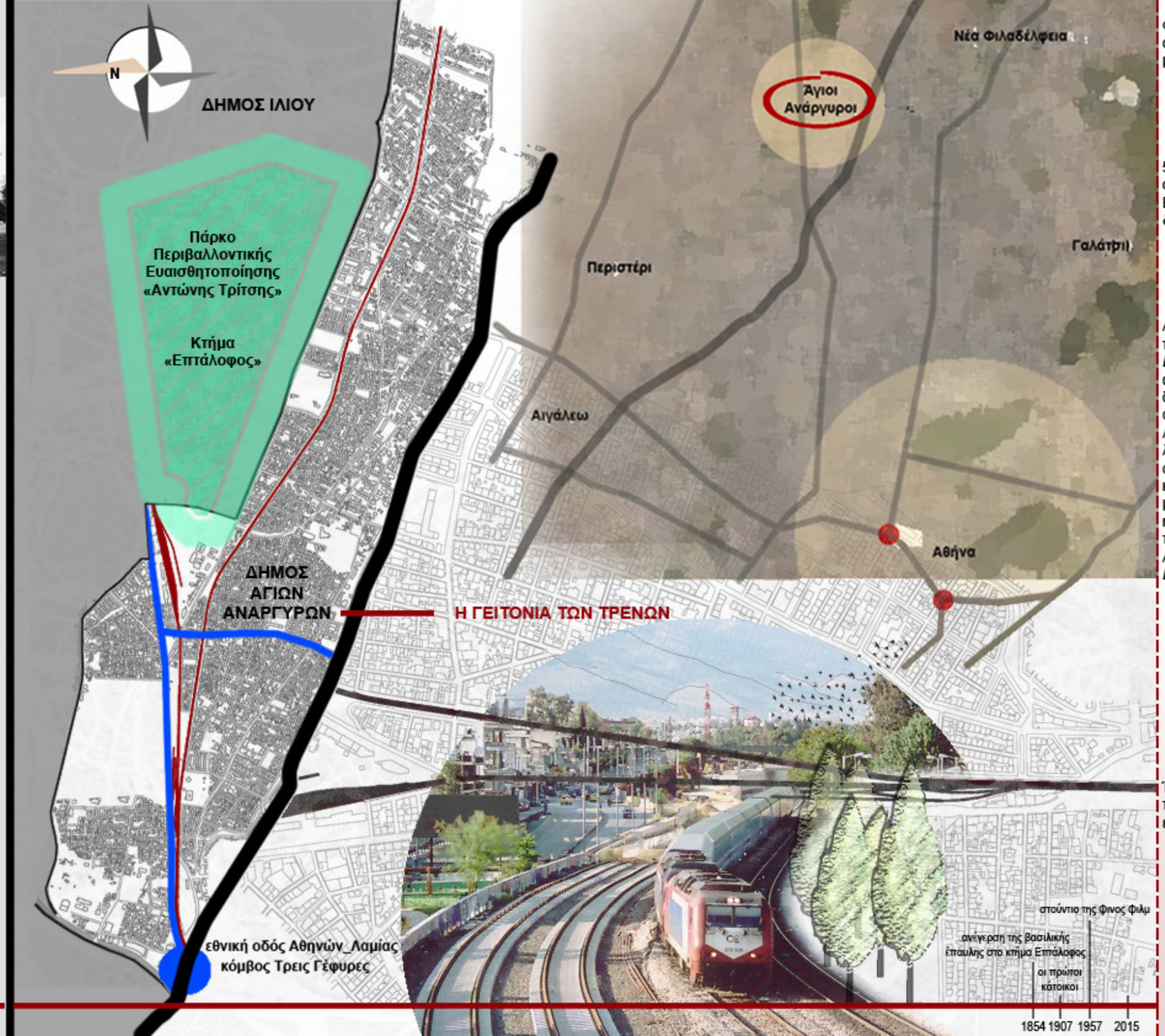

Φυσικά αυτή η κατάσταση έχει επηρεάσει, όπως όλη τη χώρα, και την περιοχή την οποία μελέτησα.

5 χιλ. βορειοδυτικά του κέντρου της Αθήνας και σε άμεση επαφή με τον οδικό άξονα της Εθνικής Οδού Αθηνών-Λαμίας βρίσκεται ***ο δήμος των Αγίων Αναργύρων***.

Αν και το πρώτο ιστορικό αποτύπωμα της περιοχής αποδίδεται σε μια αρχαία ελιά, την ***Ελιά του Πεισίστρατου*** (560πΧ) που θεωρείται ως το αρχαιότερο ελαιόδεντρο της Αττικής, ο δήμος κατοικήθηκε μαζικά στις αρχές του 20ου αιώνα από ναυτικούς και οπωροκαλλιεργητές. Λίγα χρόνια νωρίτερα (τέλη 19ου αιώνα) η Βασίλισσα Αμαλία είχε ολοκληρώσει τις εργασίες ανέγερσης των θερινών της ανακτόρων στο κτήμα που αργότερα ονομάστηκε Επτάλοφος, μια περιοχή κατάφυτη από δέντα πολλών ειδών, η οποία σήμερα αποτελεί σημαντικό πνεύμονα πρασίνου και σημείο αναφοράς για όλη την Αττική, γνωστή ως ***Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης Αντώνης Τρίτσης***.

Ένα άλλο σηματνικό στοιχείο που χαρακτήρισε την περιοχή, αλλά θα αναλυθεί στη συνέχεια, είναι ***ο άξονας του τρένου***.

Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης

Αντώνης Τρίτσης

ανα-καλύπτοντας τον δήμο

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ - ΧΡΗΣΕΙΣ

Το πιο ***ζωπκό*** τμήμα του δήμου από πλευράς λειτουργιών, κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών εντοπίζεται στην κεντρική ζώνη, είναι το λεγόμενο ***κέντρο***, δηλαδή η περιοχή που βρίσκεται μεταξύ των δύο γραμμών του τρένου και του βασικού οδικού άξονα που οδηγεί στο κέντρο της Αθήνας.

Ο επικοινωνιακός ρόλος της περιοχής:

Οι Άγιοι Ανάργυροι από το παρελθόν μέχρι και σήμερα αποτελούν ***πέρασμα και όχι στάση*** για εκατοντάδες ανθρώπους που κατευθύνονται καθημερινά από δήμους της δυτικής Αττικής προς την Αθήνα. Έτσι, κατέχοντας ρόλο επικοινωνιακού μεσολαβητή, παρουσιάζει σημαντική κυκλοφοριακή συμφόρηση, κυρίως στους γύρω από την πλατεία δρόμους.

Οι κυριότερες λειτουργίες αναπτύσσονται κατά μήκος αυτών των ροών κυκλοφορίας ή γύρω από την κεντρική πλατεία. Ωστόσο, ***πρέπει να τονιστεί ότι ο δήμος υστερεί σε χώρους που σχετίζονται με τον πολιτιμό και εν γένει την καλλιτεχνική δημιουγία.***

παρατηρήσεις

Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΟΧΙ ΣΤΑΣΗ και ως εκ τουτου ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΕΓΑΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ

Ντάβος
Ντάβος
Ντάβος

ανα-καλύπτοντας τον δήμο

ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΚΑΙ Ο ΠΕΥΚΩΝΑΣ

Η περιοχή έχει μια ιδιαίτερη σχέση με ***τα τρένα*** καθώς δύο σιδηροδρομικές γραμμές τριχοτόμησαν τον πολεοδομικό ιστό για χρόνια και ως εκ τούτου δυσχέραιναν την καθημερινή ζωή και κίνηση των ανθρώπων. Ο άξονας του τρένου αποτέλεσε ισχυρό όριο, τόσο αρχιτεκτονικά όσο και σε επίπεδο λειτουργίας, κατάσταση που έχει έντονα αποτυπωθεί στις μνήμες των κατοίκων.

Εκτός από τις γραμμές του τρένου, ένα άλλο τοπόσημο της πόλης είναι ***ο Πευκώνας***. Βρίσκεται στην είσοδο του δήμου καθώς έρχεσαι από Αθήνα και καταλαμβάνει μια έκταση 8 στρ με περισσότερα από 300 δέντρα φυτεμμένα σε αυτήν. Ωστόσο, η έκταση αυτή έχει νεκρώσει, οι άνθρωποι δεν την αξιοποιούν καθώς μια βόλτα εκεί προκαλεί συναισθήματα απομόνωσης και ανασφάλειας, λόγω υψομετρικής διαφοράς (βλ τομή) από το επίπεδο του δρόμου.

παρατηρήσεις

ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΖΩΝΟ-ΠΟΙΗΣΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ (3 ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΑ) ενώ Ο ΠΕΥΚΩΝΑΣ ΕΡΗΜΩΣΕ ΣΤΑΔΙΑΚΑ

Ο Πευκώνας
και
το Τρένο

ανα-καλύπτοντας τον δήμο

Ο ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟΣ

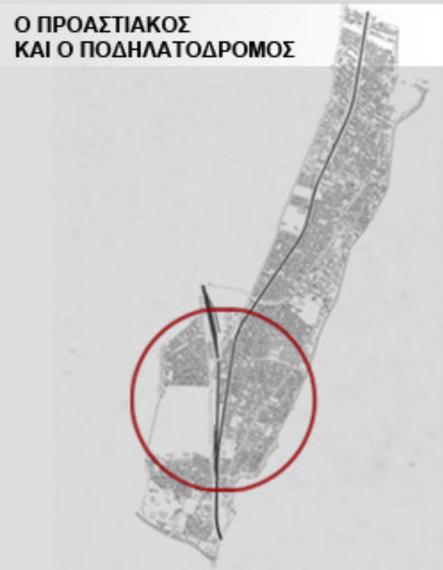

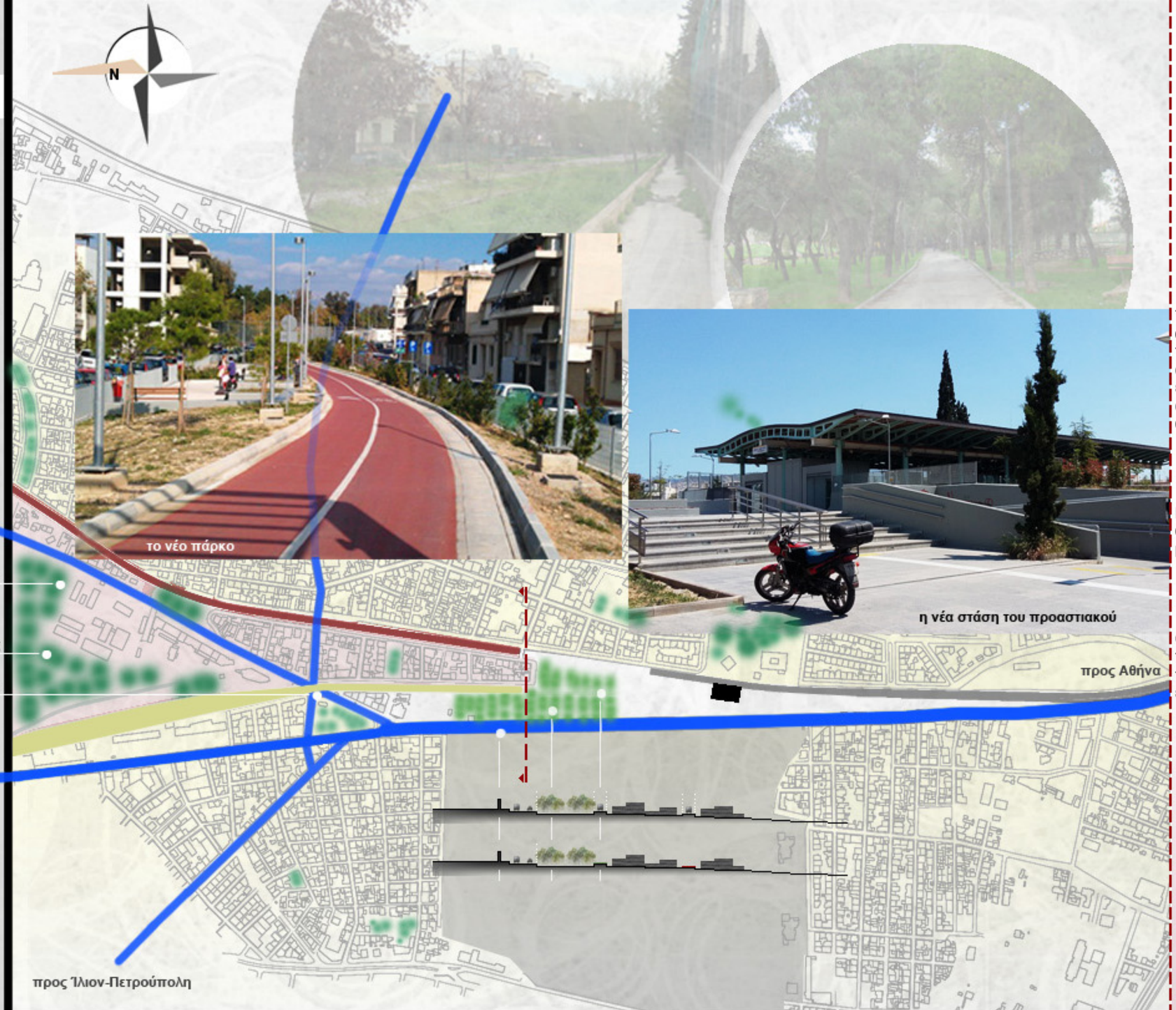

Τα 5 τελευταία χρόνια η παρουσία του τρένου άλλαξε μορφή και χαρακτήρα. Από την περιοχή περνάει μόνο ο Προαστιακός, η κίνηση του οποίου γίνεται υπογείως, ενώ η υπέργεια ζώνη έχει μετατραπεί σε μια έκταση πρασίνου και αθλητικών δραστηριοτήτων (βλ κόκκινο χρώμα στο χάρτη).

Η δεύτερη γραμμή (βλ ανοιχτό πράσινο χρώμα στο χάρτη) έχει καταργηθεί και πλέον έχει απομείνει ως ένα ισχυρό αποτύπωμα μνήμης.

Οι δύο άξονες έρχονται σε επαφή στην απόληξη του Πευκώνα, μια περιοχή που αξιοποιείται από τοπικές ομάδες και αθλητικούς ομίλους καθώς έχει διαμορφωθεί με γήπεδα και παιδικές χαρές.

παρατηρήσεις

ΥΠΟΓΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΥ, ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΣΕ ΠΕΖΟΔΡΟΜΟ-ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΛΛΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

Ο Προαστιακός
και
Το ποδήλατο

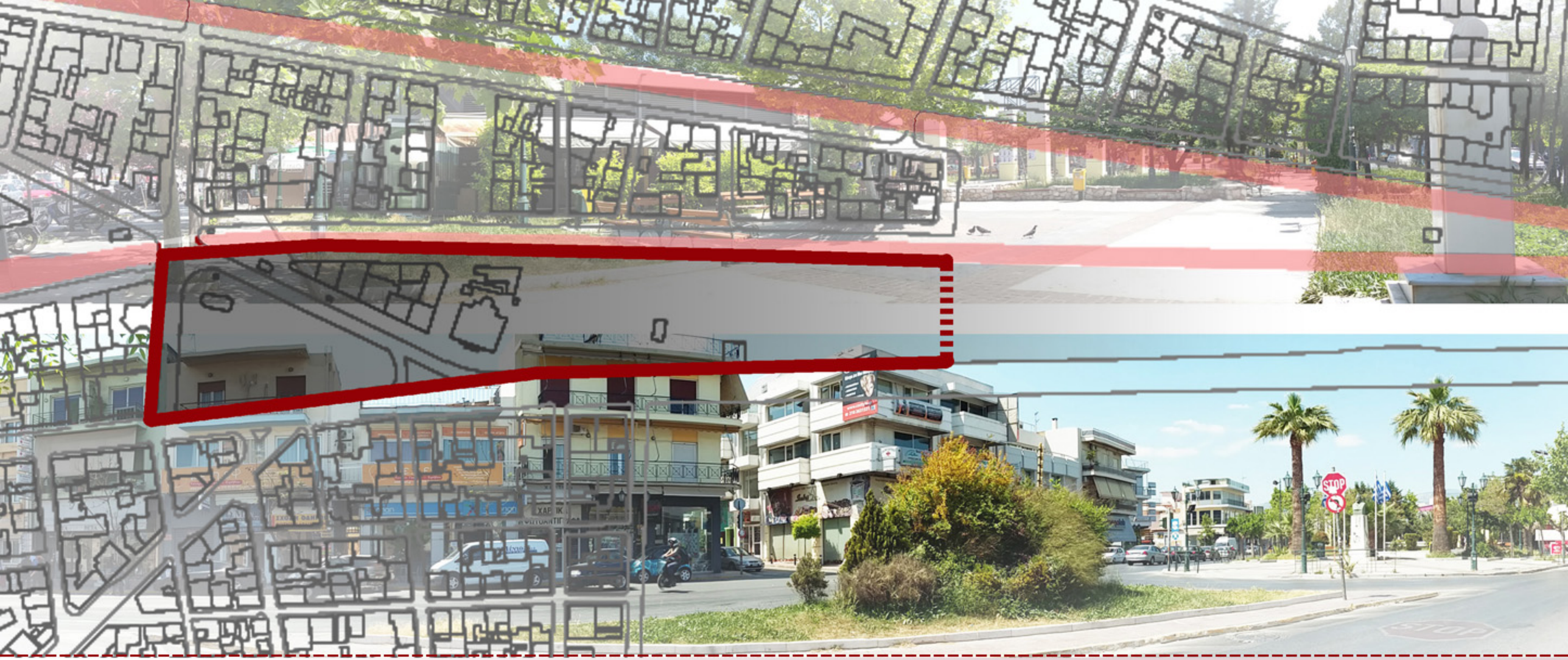

Αυτό το κεντρικό τμήμα, η κατάφυτη πλατεία και ένα οικοδομικό τετράγωνο απέναντι από αυτήν γίνονται οι αφορμές για το οικόπεδο μελέτης.

Ζητούμενο αυτής της διπλωματικής είναι η ενοποίηση αυτών (πλατεία και οικοδομικό τετράγωνο), η απόδοση μεγαλύτερων επιφανειών στον πεζό για τη δημιουργία ενός προτύπου κέντρου καλλιτεχνικής παιδείας και δημιουργικής απασχόλησης με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την εξατομικευμένη επιμόρφωση για όλες τις ηλικιακές ομάδες.

Πρόκειται για ένα πολύ-λειτουργικό κέντρο όπου θα μπορεί κανείς να ασχοληθεί με τις τέχνες, τη δημιουργία (ωδείο, τμήμα εικαστικών, θεάτρου, κινηματογράφου), να έρθει σε επαφή με παλιά επαγγέλματα που σήμερα εκλείπουν (εργαστήρια) ή με τις νέες τεχνολογίες (αίθουσες τεχνολογίας). Παράλληλα θα λειτουργεί χώρος παραστάσεων, μουσείο τρένων, βιβλιοθήκη και παιδικό τμήμα κοντά στο καφέ, τη διοίκηση και το σημείο εισόδου. Για την εκγύμναση του σώματος θα λειτουργεί αθλητικό κέντρο, ενώ πιο κοντά στον Πευκώνα θα βρίσκεται ένας λαχανόκηπος σε συνεργασία με ένα βιολογικό εστιατόριο.

περιοχή *μελέτης*

κέντρο καλλιτεχνικής ιδιαιτερότητας και δημιουργικής ασχολίας

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

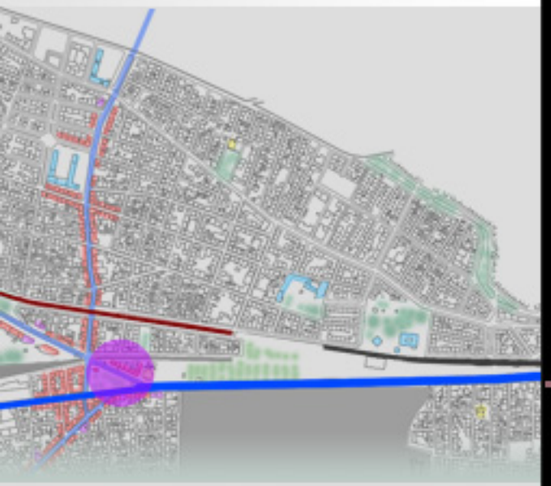

ατομικότητα VS συλλογικότητα

υπνωτική εμπειρία

γνώση και εξέλιξη

ευεξία

χαλάρωση

ψυχωφία

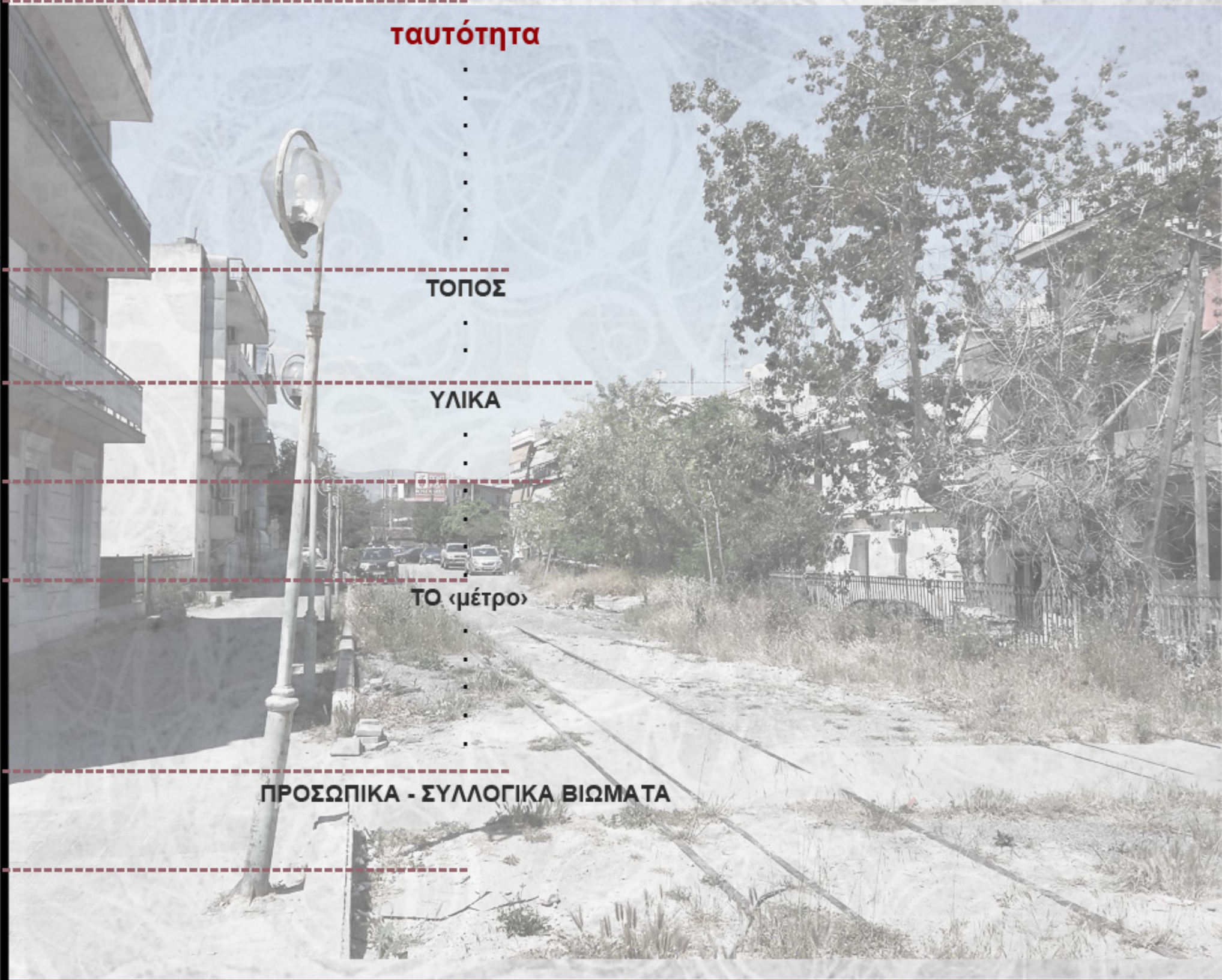

στόχος

Ο ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΌΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΔΙΠΛΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ, ΜΙΑ *ΝΕΑ ΣΗΜΑΣΙΑ*

περιοχή *μελέτης*

κέντρο καλλιτεχνικής ιδιαιτέρας και δημιουργικής ασχολήσεις

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

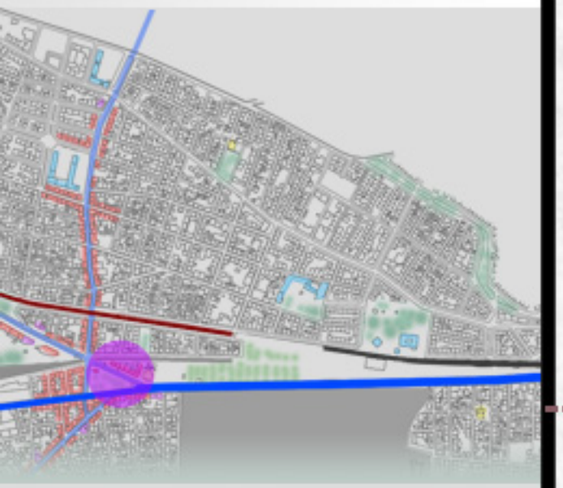

500 τμ	υποκριτική_φωτογραφία_κινηματογράφος
340 τμ	μουσική
670 τμ	εικαστικά-design_εργαστήρια παλαιών επαγγελμάτων_αμφιθέατρο
1.210 τμ	χορός_γυμναστική_spa
4.100 τμ	χώρος παραστάσεων_foyer-αίθουσα πολλαπλών χρήσεων
880 τμ	βιβλιοθήκη_εκμάθηση νέων τεχνολογιών
90 τμ	πληροφορίες_είσοδος
770 τμ	καφέ_παιδικό τμήμα_γραματεία
500 τμ	μουσείο
(500 τμ) 155 τμ	λαχανόκηπος_bio.εστιατόριο

ατομικότητα VS συλλογικότητα

συνιστική εμπειρία

γνώση και εξέλιξη

ευεξία

χαλάρωση

ψυχαγία

στόχος Ο ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΌΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΔΙΠΛΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ, ΜΙΑ ΝΕΑ ΣΗΜΑΣΙΑ

προ_τάση(εις)

ΣΥΛΛΗΨΗ ΤΗΣ *ΙΔΕΑΣ*

ατομικότητα VS συλλογικότητα

διαθματική εμπειρία

γνώση και εξέλιξη

ευελιξία

χαλάρωση

ψυχαγωγία

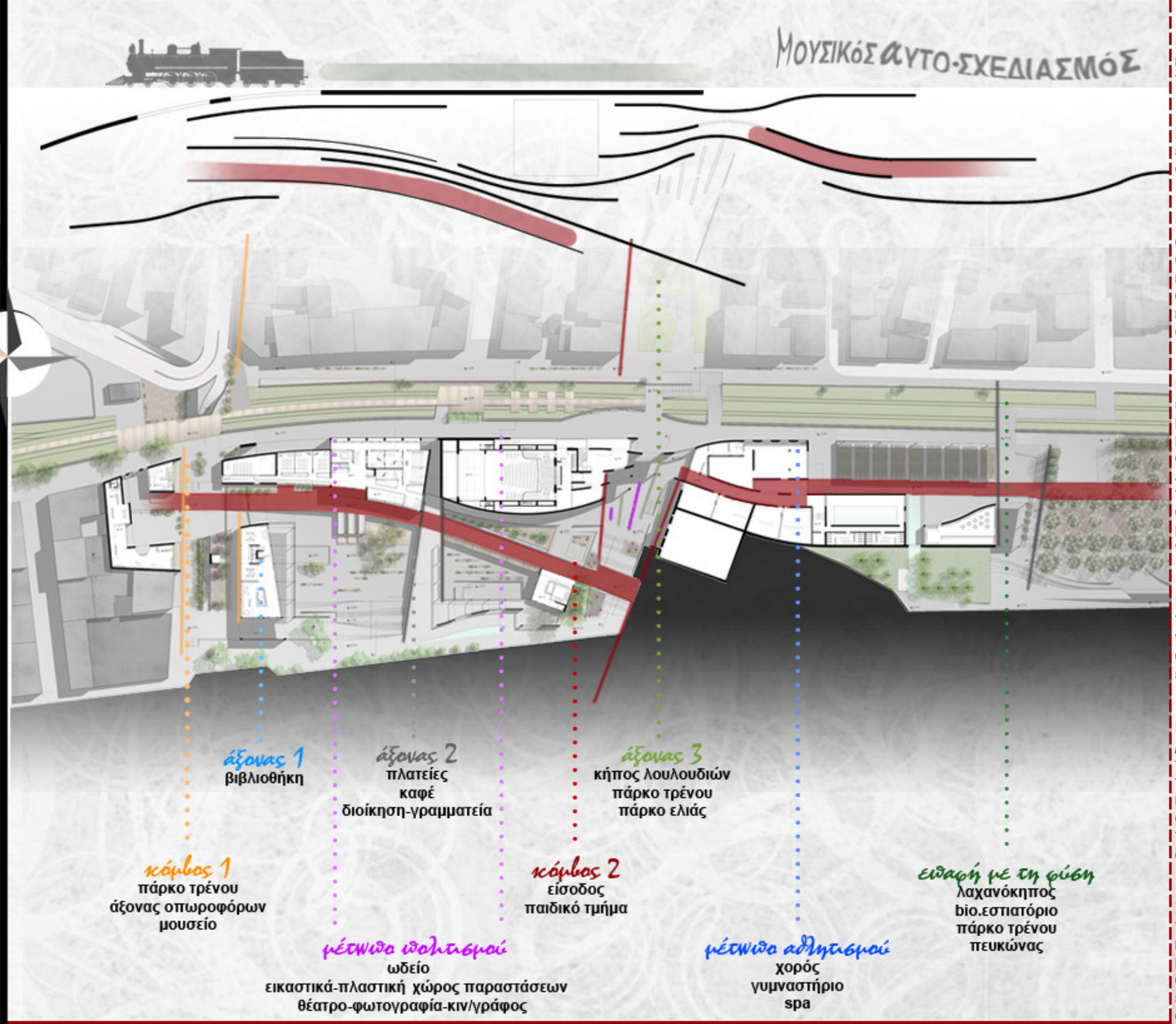

Η ζωή και η παραμονή των ανθρώπων στο κέντρο εξελίσσεται σαν μια μυθιστορηματική πλοκή.

Πηγαίνουμε από τον πολιτισμό, στο αθλητικό και έπειτα στο φυσικό κομμάτι. Από το τεχνητό στο φυσικό ή αλλιώς από το χτισμένο στο άχτιστο.

Η κίνηση βασίζεται στον υπάρχοντα άξονα αυτοκινήτων (η διαγώνιος της σημερινής πλατείας), ο οποίος πλέον αποδίδεται στον πεζό. Αυτή η κίνηση αποτελεί πολύ σημαντικό στοιχείο της σύνθεσης, καθώς από αυτήν προκύπτουν οι καμπύλες που εσωκλείουν τις λειτουργίες που αφορούν τον πολιτισμό.

Η λειτουργική εξέλιξη παραλληλίζεται με την εξέλιξη των καμπύλων. Καθώς η μια εμπλέκεται μέσα στην άλλη (όπως γίνεται με τη θεωρία του μουσικού αυτοσχεδιασμού), η μια λειτουργία διαδέχεται την επόμενή της. Αυτή η ζώνη αποτελεί το ***μέτωπο πολιτισμού***, που ανοίγεται από τη μεριά του δρόμου δημιουργώντας τις εισόδους ενώ παράλληλα με το πάρκο τρένου σχηματίζει ένα σκηνικό, ένα φίλτρο οπτικής επικοινωνίας και διάδρασης κατά τόπους.

Κάθετα σε αυτό το μέτωπο βρίσκονται οι άξονες των λοιπών λειτουργιών, που είναι εξίσου σημαντικές καθώς είναι τα κίνητρα για την εισαγωγή στον πολιτισμό και οι οποίες εκτονώνονται στις εσωτερικές βυθισμένες πλατείες.

Η αξονική κίνηση, που εμπλουτίζεται με ***διαφορετικά είδη φύτευσης***, εισάγει στο πάρκο του τρένου. Ένας από αυτούς τους άξονες (πλησίον της εκκλησίας) κατέχει κυρίαρχο ρόλο, είναι κόμβος, καθώς από αυτόν προκύπτουν οι είσοδοι στο foyer του θεάτρου και η συνέχεια της πλοκής από το τεχνητό στο φυσικό (στο κέντρο αθλητισμού και εν συνεχεία στον Πευκώνα).

Σχετικά με τις γραμμές του τρένου που μετατρέπονται σε ***πάρκο***, επιλέγεται ένας ήπιος χαρακτήρας τονίζοντας τη σημασία διατήρησης της μνήμης των κατοίκων, αν και το όριο αυτό διασπάται μερικώς, δηλαδή σε 2-3 σημεία, επιτρέποντας την ενοποίηση τμημάτων του δήμου μεταξύ τους και με ***το νέο κέντρο***.

τα βασικά στοιχεία

ΚΑΜΠΥΛΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ _ ΕΞΕΛΙΞΗ _ ΟΡΙΟ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΤΡΕΝΟ _ ΚΑΘΕΤΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

το *νέο* κέντρο

ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ

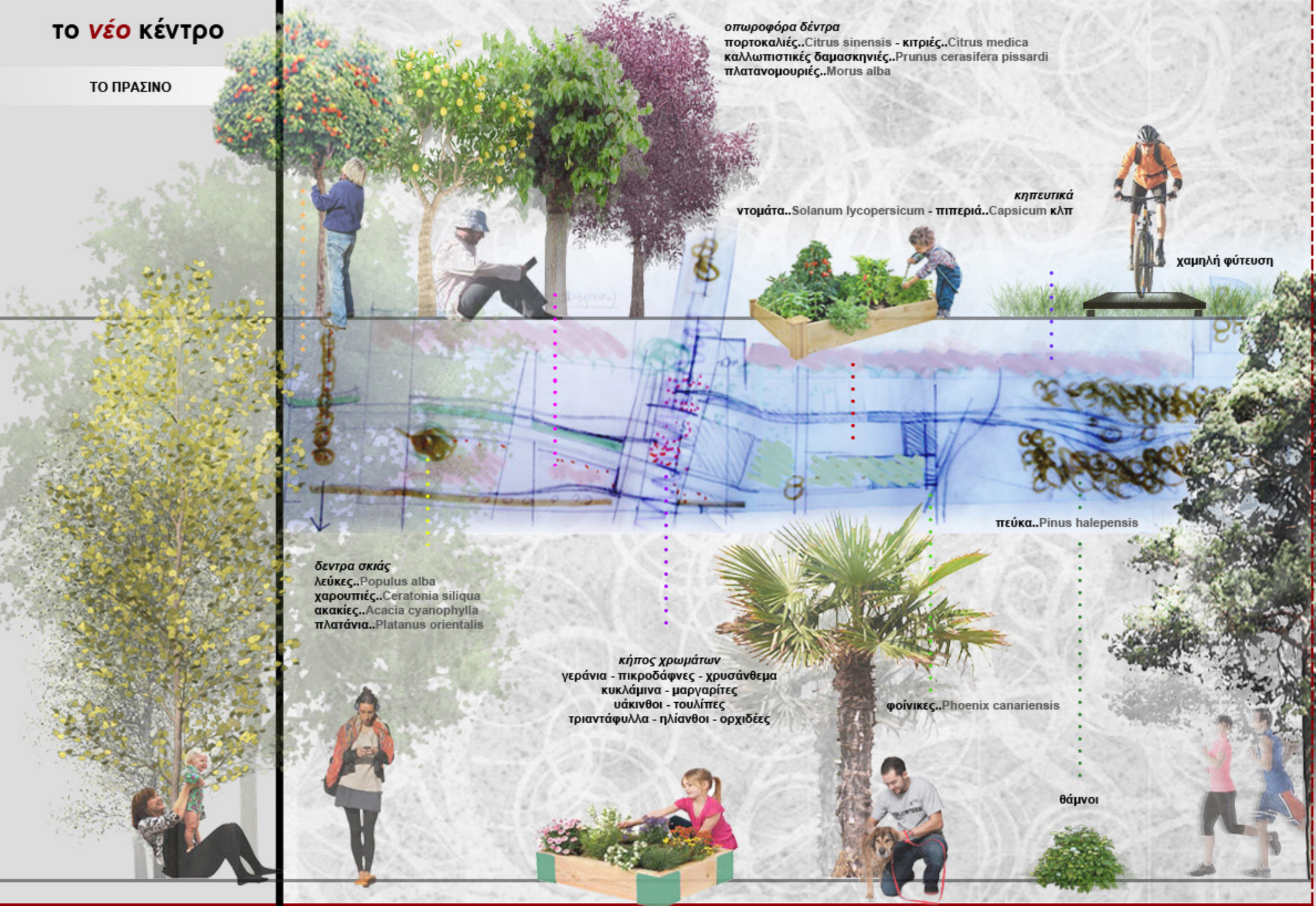

Το υπάρχον πράσινο της πλατείας και των λοιπών επιφανειών μέχρι τον Πευκώνα διατηρείται και εντάσσεται στη συνολική σύνθεση, μιας και οργανώνεται σε ζώνες με ιδιαίτερο χαρακτήρα που σχετίζονται με την προτεινόμενη φύτευση.

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ **ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΦΥΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΗΔΗ ΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΥΤΕΥΣΗΣ**

αναφορές

Evernote Offices, Σαν Φρανσίσκο_Studio O+A

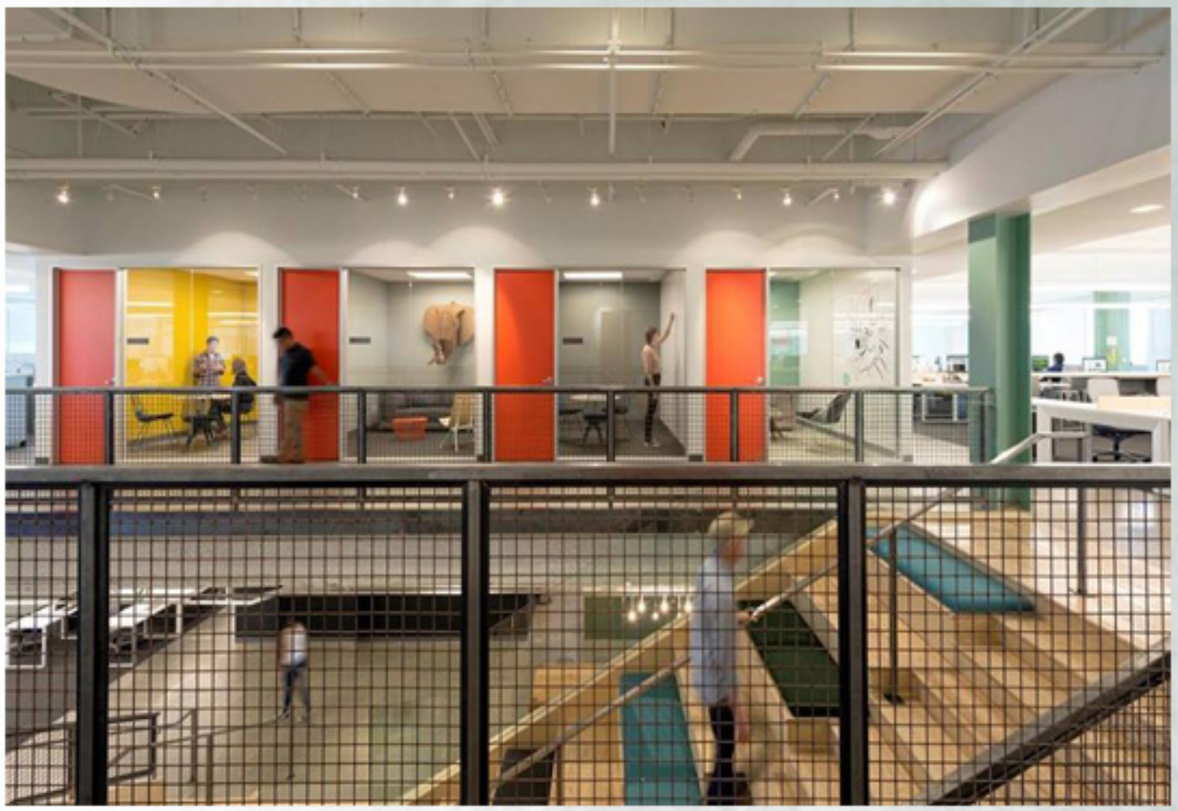

Γκαλερί Τέχνης, Auckland_FJMT+Archimedia Architects

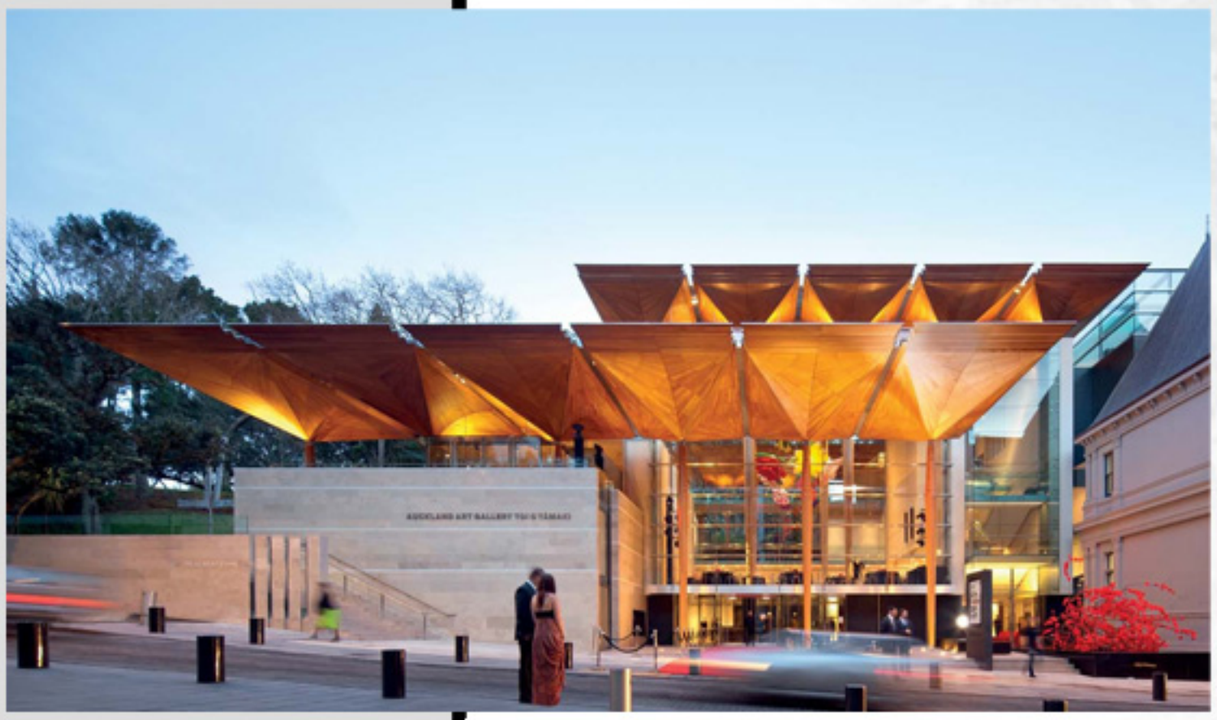

Αίθουσα Μουσικής, Ελσίνκι_LPR Architects2

Πανεπιστήμιο, Μελβούρνη_Peter Elliott

Πάρκο σιδηροδρόμων, Καλαμάτα

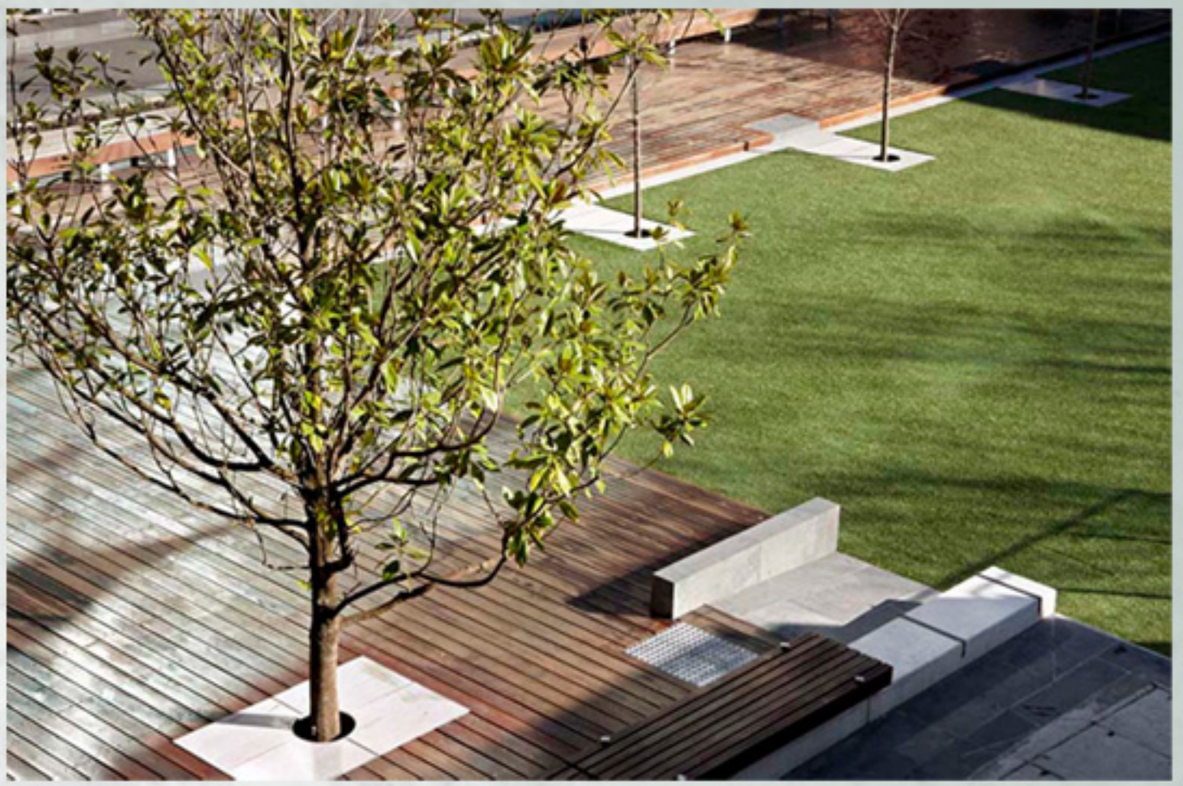

αναλογίες όψης

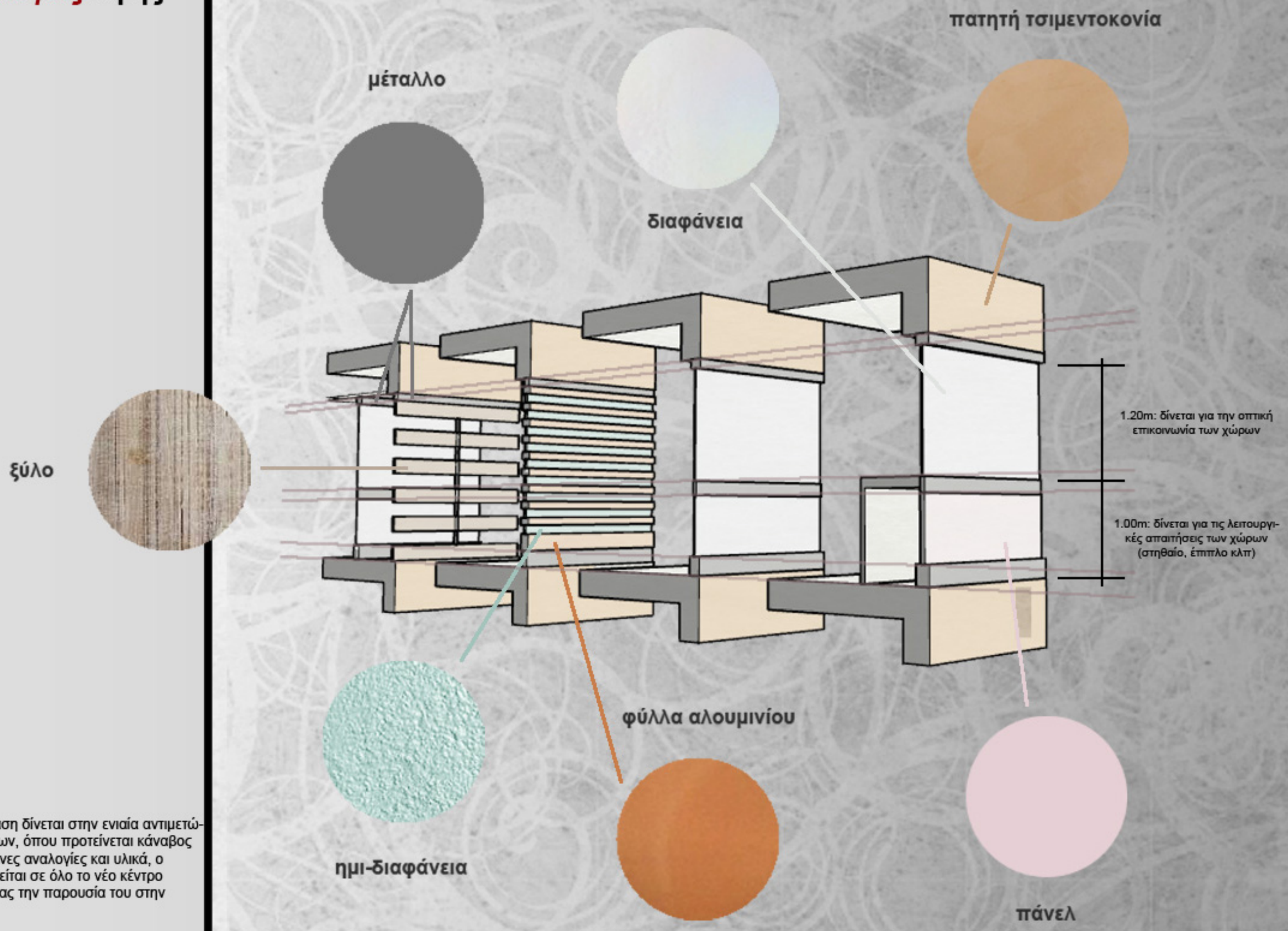

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενιαία αντιμετώπιση των όψεων, όπου προτείνεται κάναβος με συγκεκριμένες αναλογίες και υλικά, ο οποίος διατηρείται σε όλο το νέο κέντρο ισχυροποιώντας την παρουσία του στην περιοχή.

ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΘΕΤΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΩΝ

το *νέο* κέντρο

Κόμβος 1

πάρκο τρένου
άξονας οπωροφόρων
μουσείο

ανάπλαση
αναψυχή
δοκιμή..
συμμετοχή των αισθήσεων

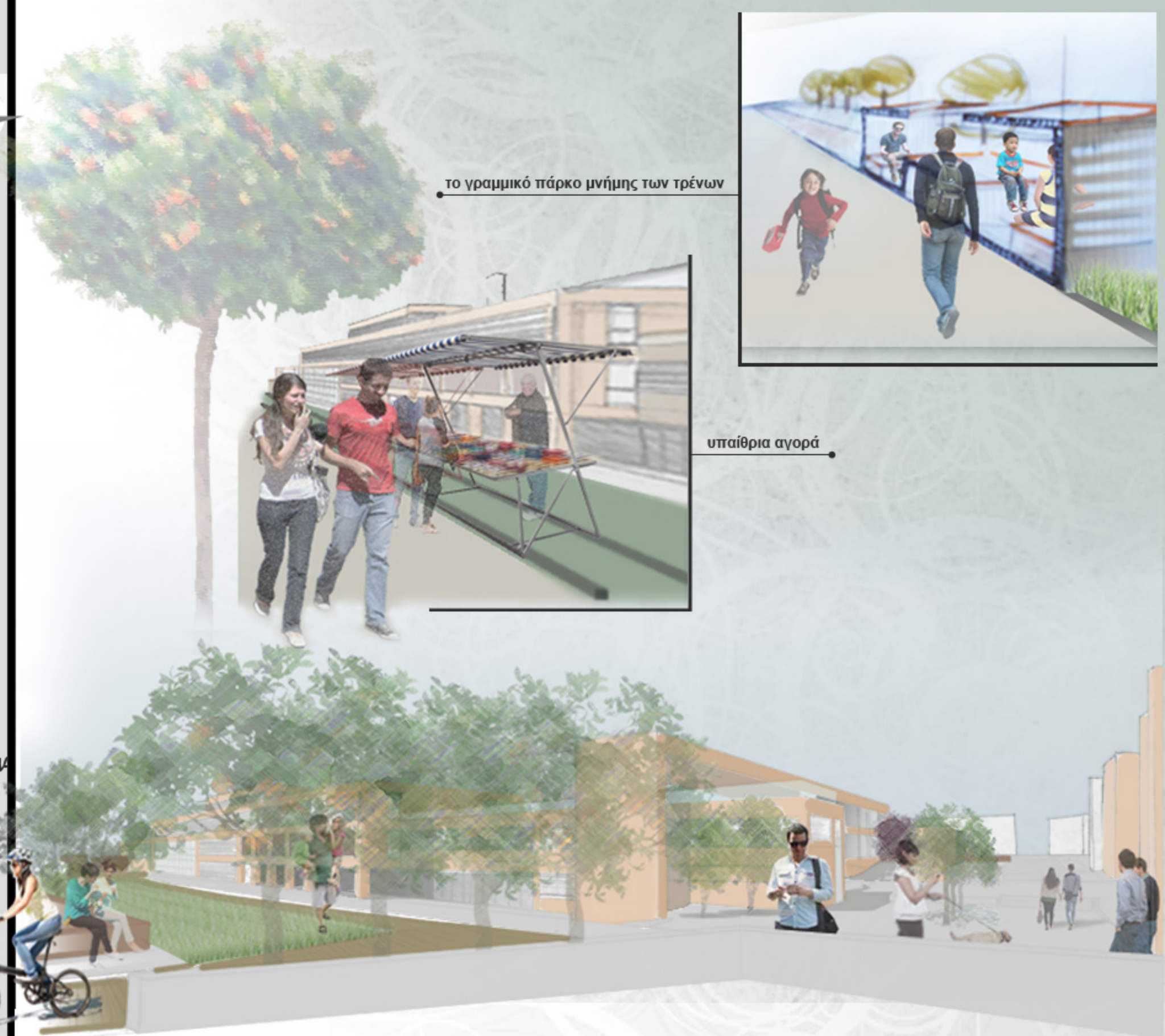

ΤΟ ΝΕΟ ΚΕΝΤΡΟ

Άξονας 1

βιβλιοθήκη

γνώση
κοινωνικότητα
τεχνολογία

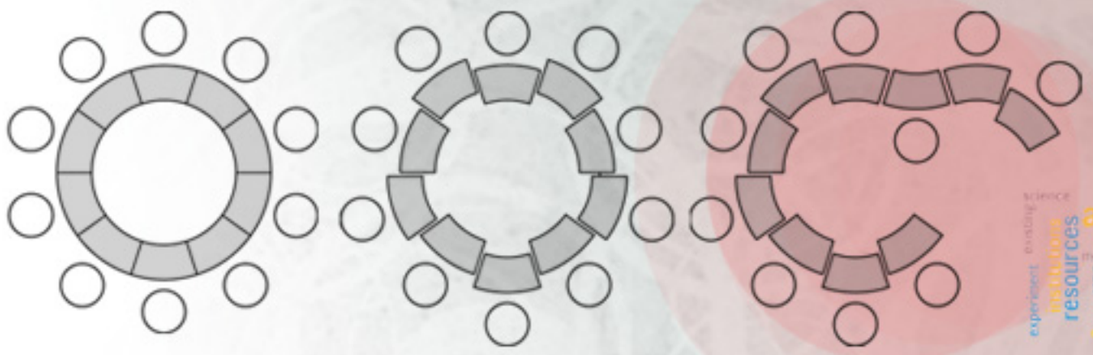

φυσικός (πραγματικός) χώρος VS διαδραστικός (εικονικός) χώρος

βιβλίο VS υπολογιστή..ή οποιαδήποτε άλλη συσκευή

το *νέο* κέντρο

Μέτωπο ιδιοκτησιού

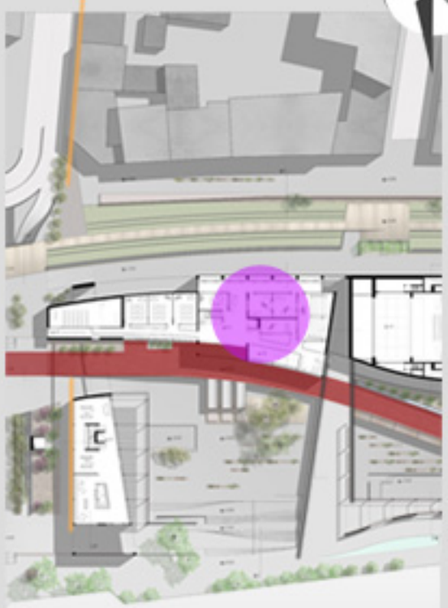

ωδείο
εικαστικά-πλαστική
θέατρο-φωτογραφία-κιν/γράφος

γνώση
εμπειρία
τέχνες
σύμπραξη παλαιού - νέου

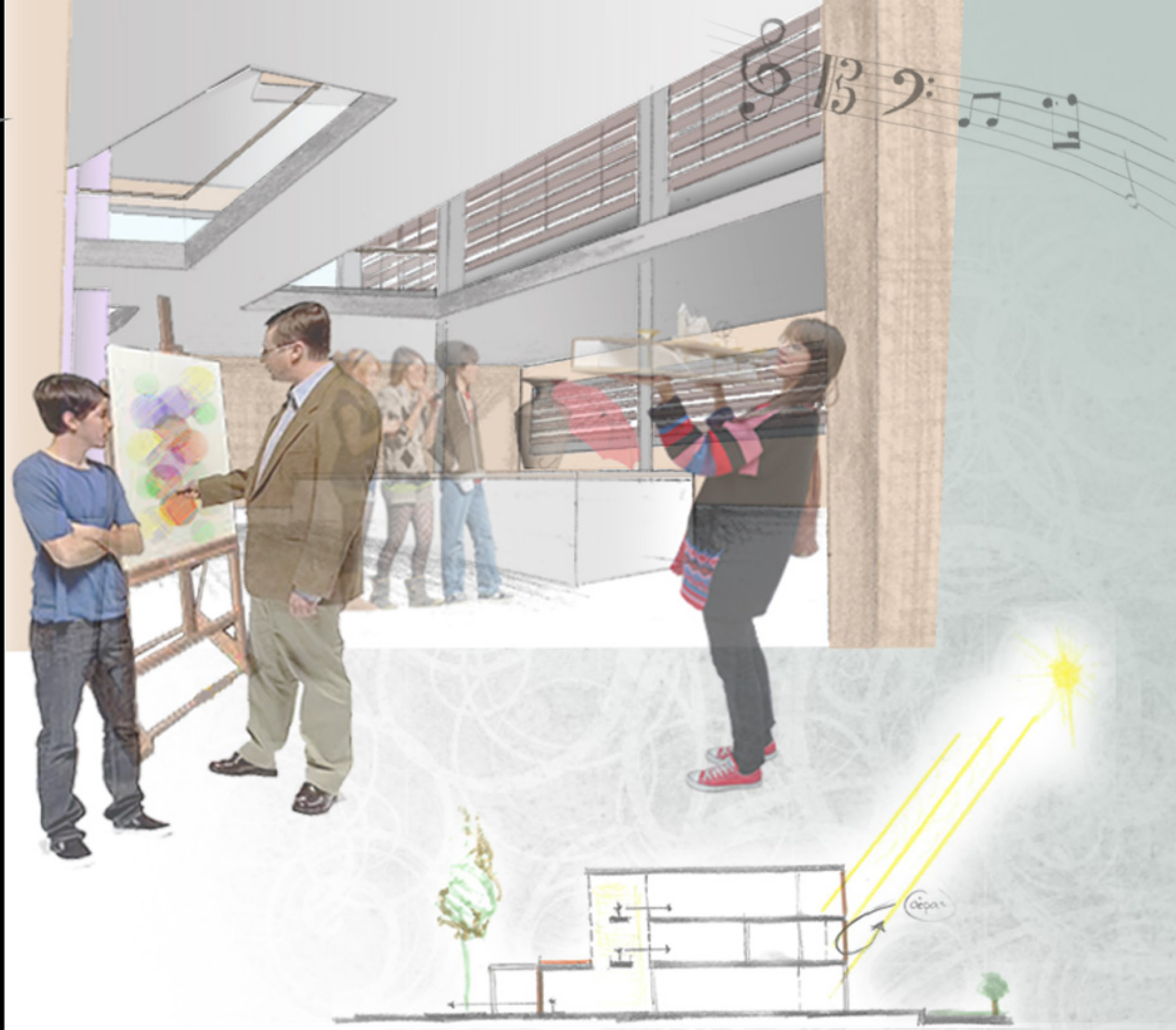

το *νέο* κέντρο

Μέτωπο ιδιοκτησιών

ωδείο
εικαστικά-πλαστική
θέατρο-φωτογραφία-κιν/γράφος

γυψοθήκη
εμπορία
τέχνες
σύμπραξη παλαιού - νέου

το νέο κέντρο

Μέτωπο ιδιοκτησιών

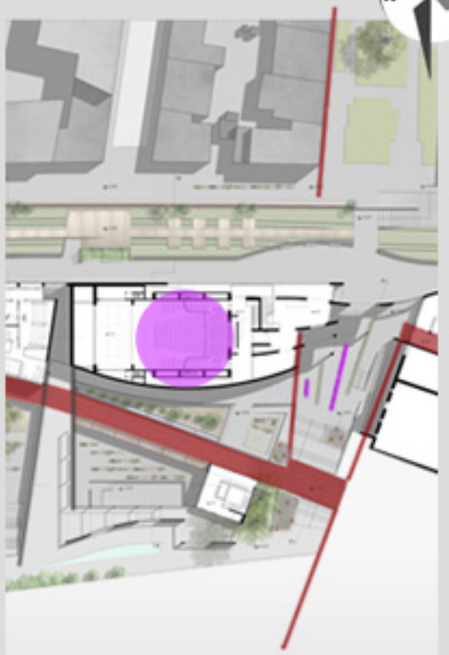

χώρος παραστάσεων

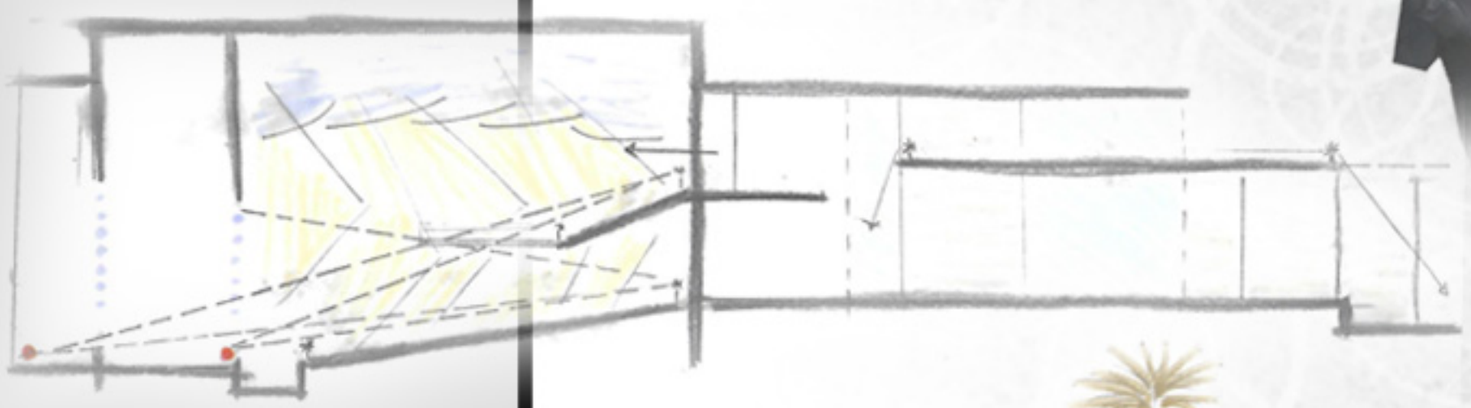

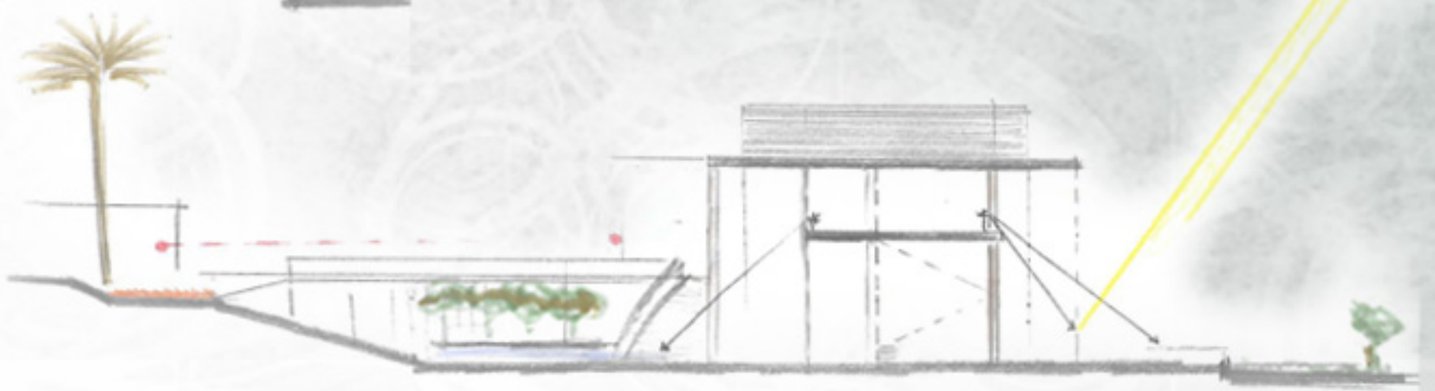

κοινωνικοποίηση

θεατρικότητα

το νέο κέντρο

Αξονας 3

κήπος λουλουδιών
πάρκο τρένου
πάρκο ελιάς

το *νέο* κέντρο

Αξονας 3

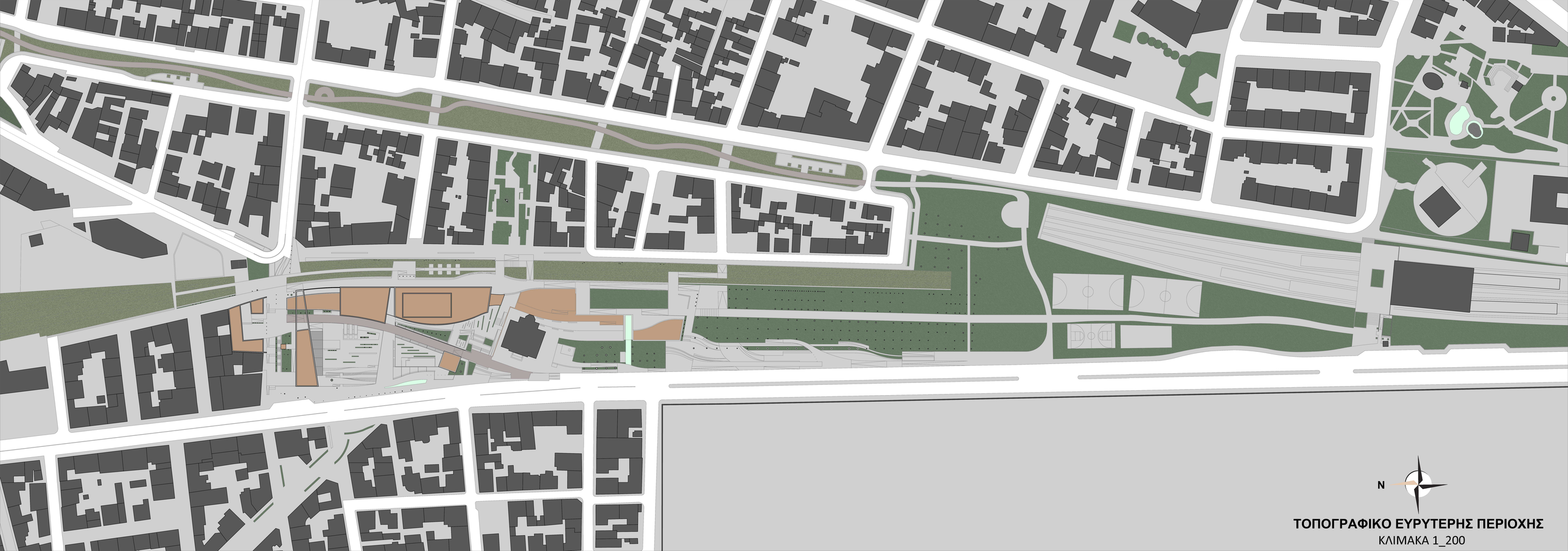

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1_200

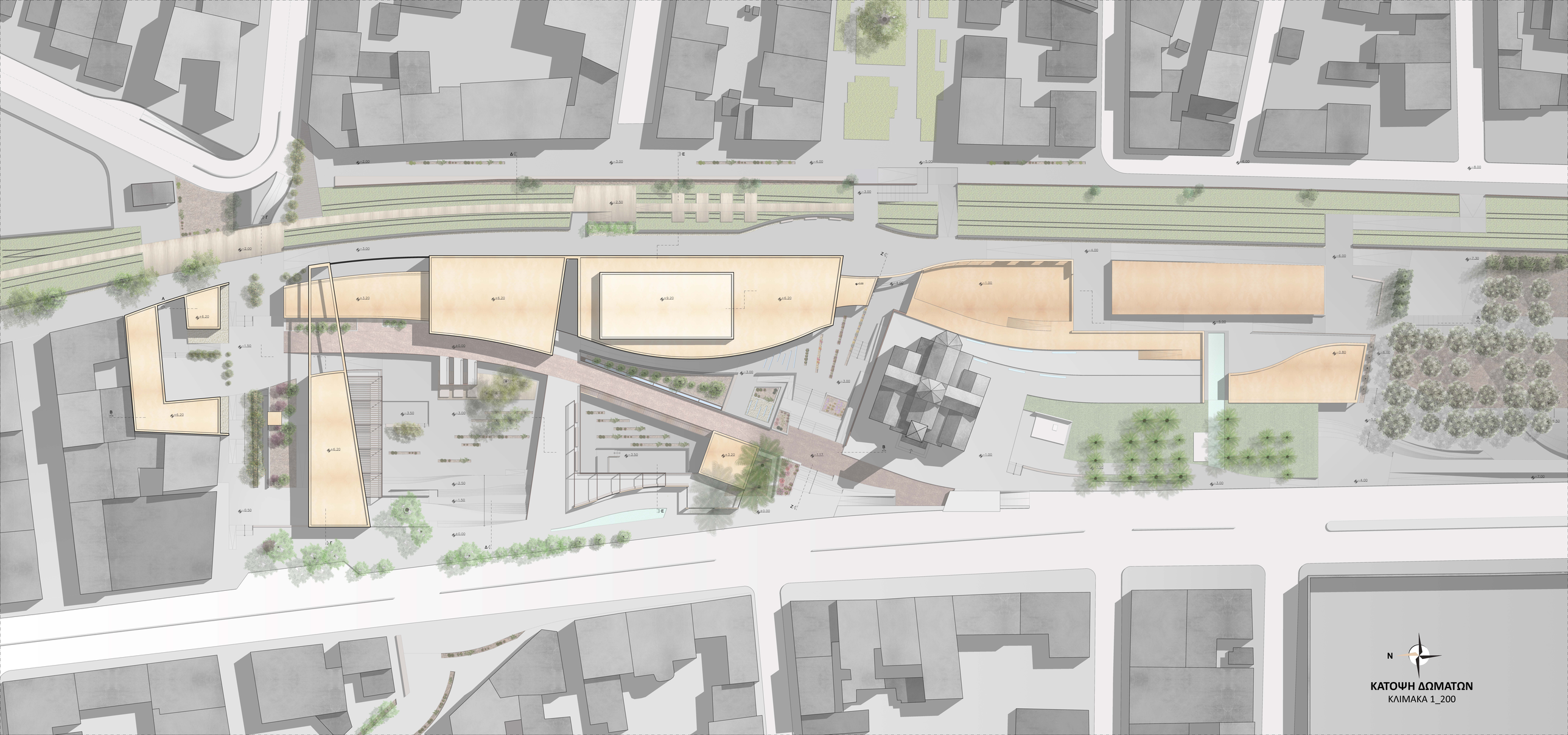
N
ΚΑΤΟΨΗ ΔΩΜΑΤΩΝ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1_200

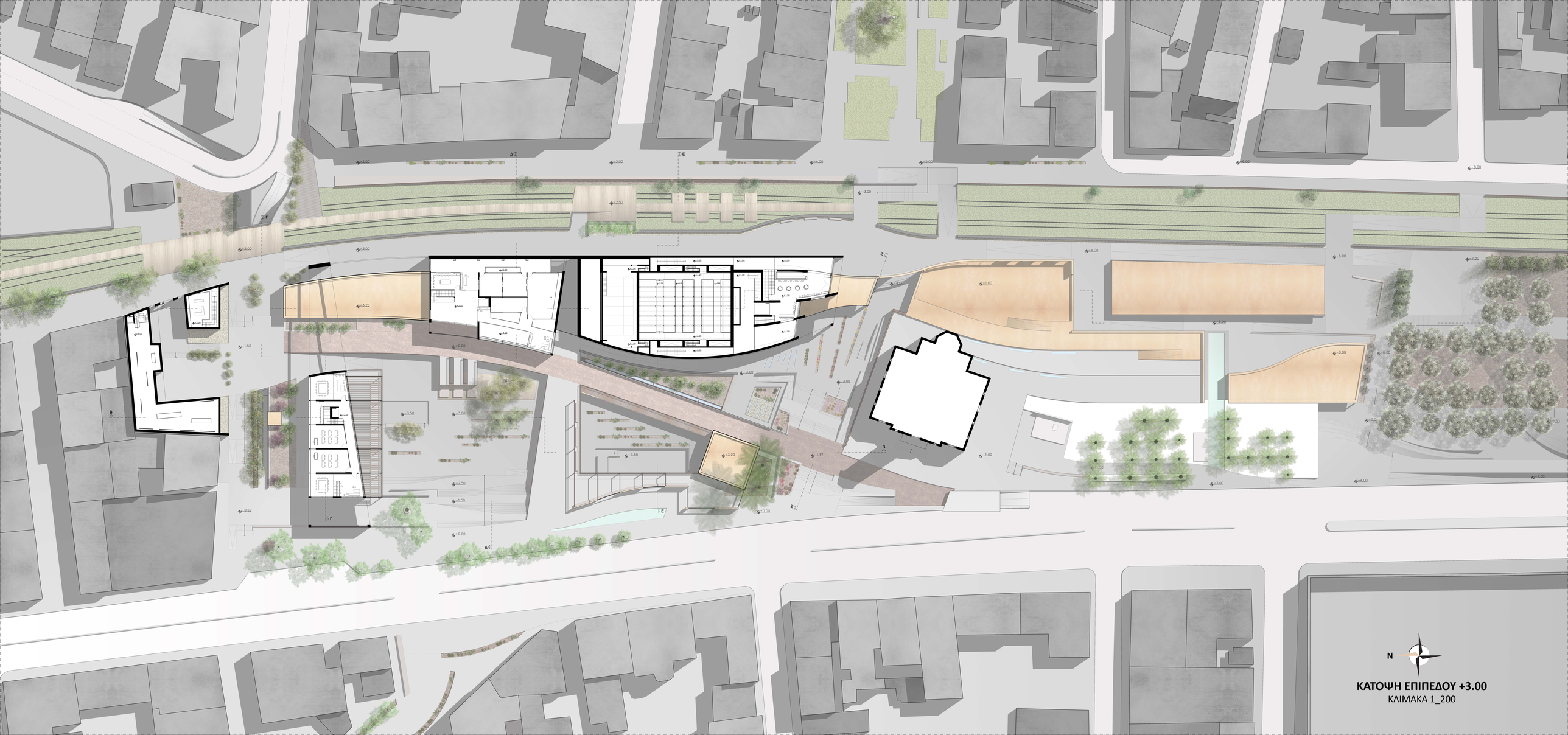
N
ΚΑΤΟΨΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ +3.00
ΚΛΙΜΑΚΑ 1_200

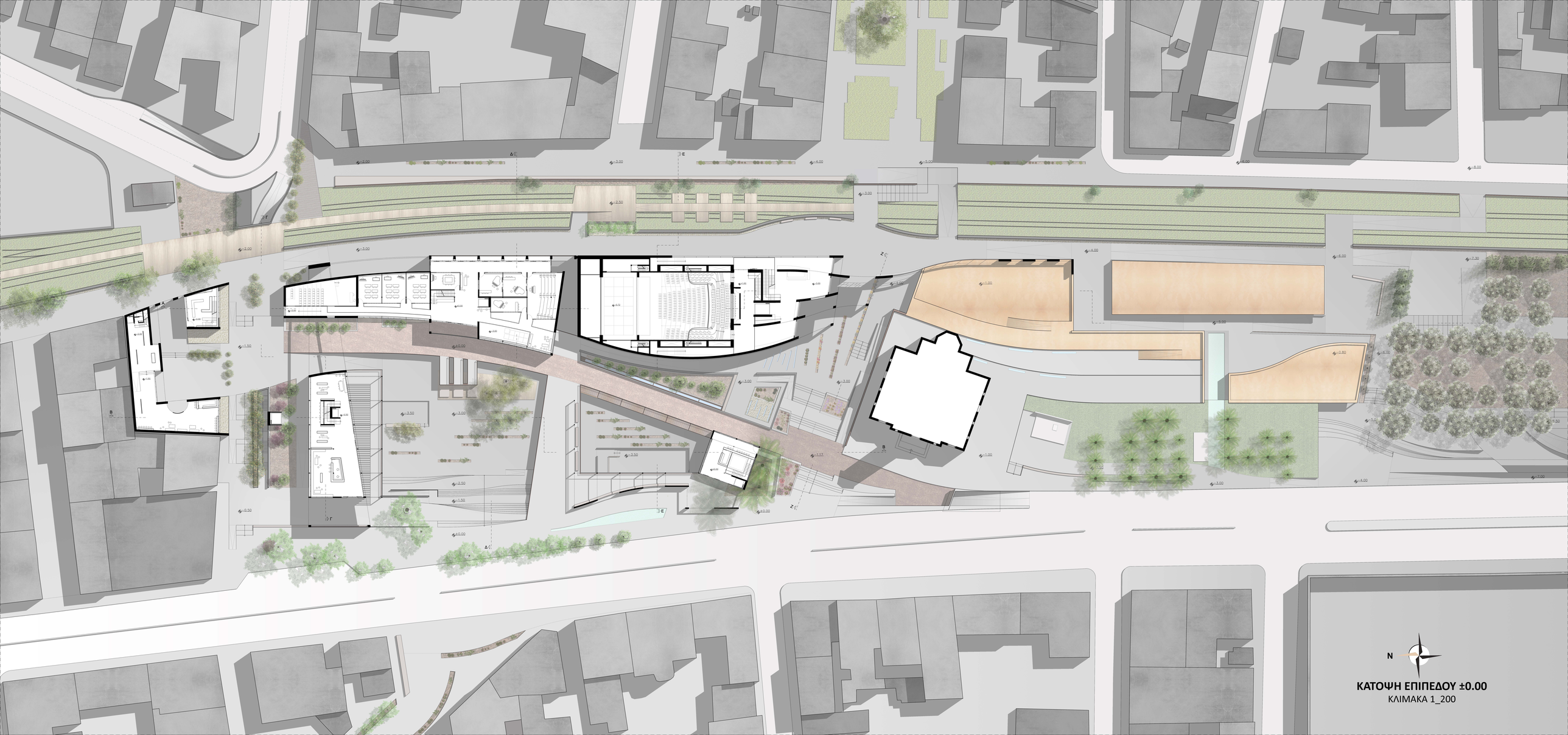

ΚΑΤΟΨΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ±0.00

ΚΛΙΜΑΚΑ 1_200

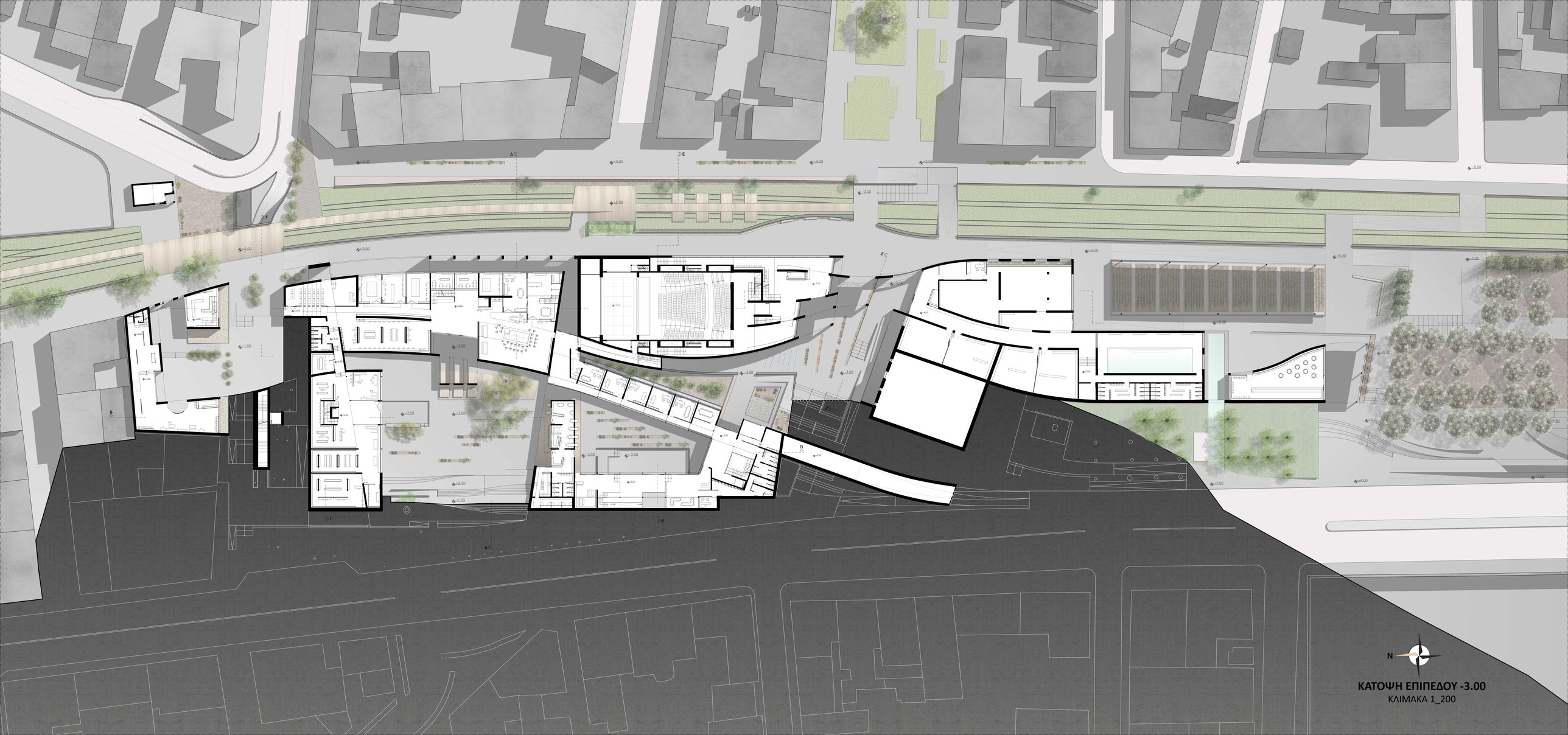

ΚΑΤΟΨΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ -3.00

ΚΛΙΜΑΚΑ 1_200

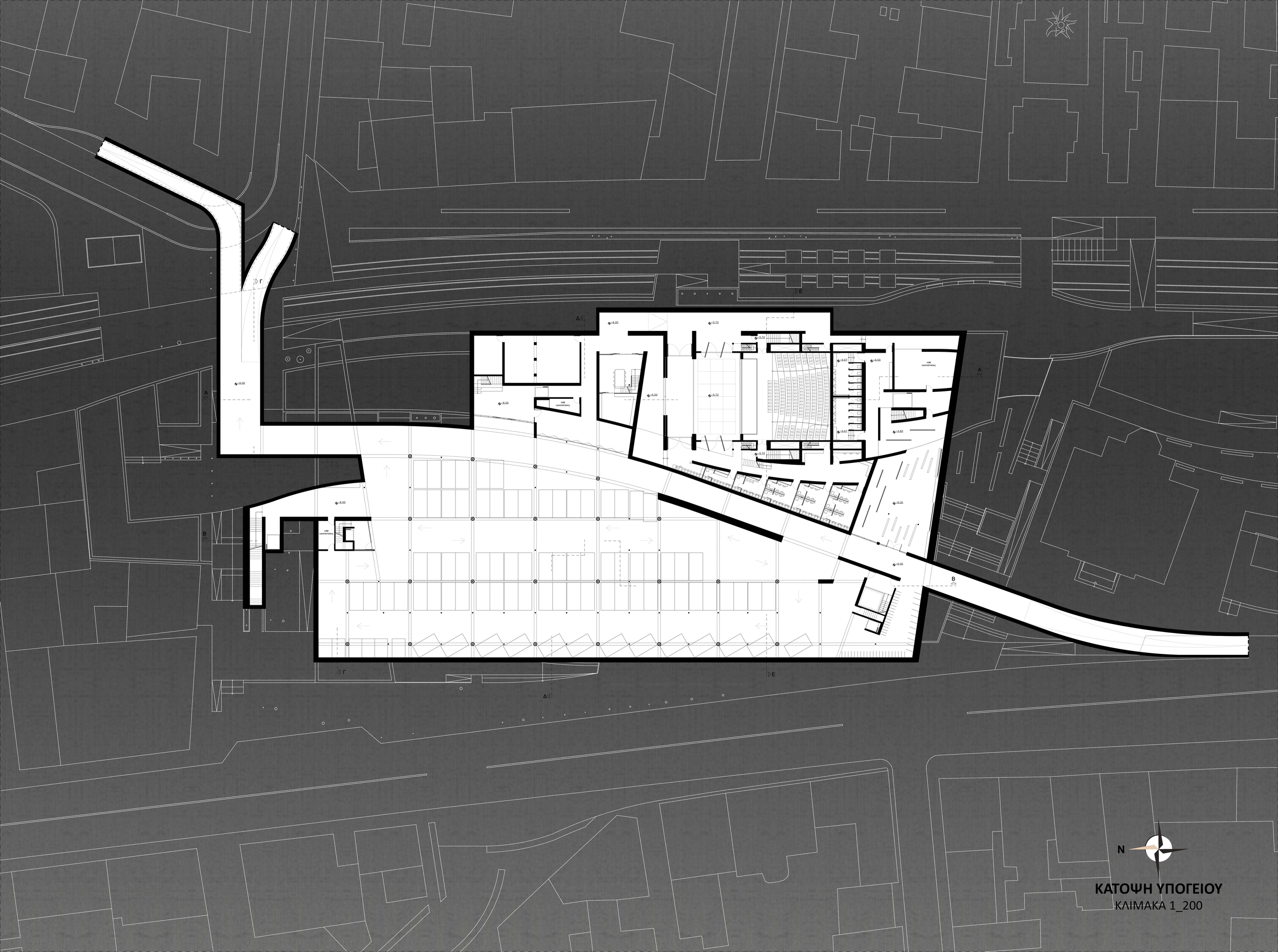

N

ΚΑΤΟΨΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1_200

ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ ΚΛΙΜΑΚΑ 1_200

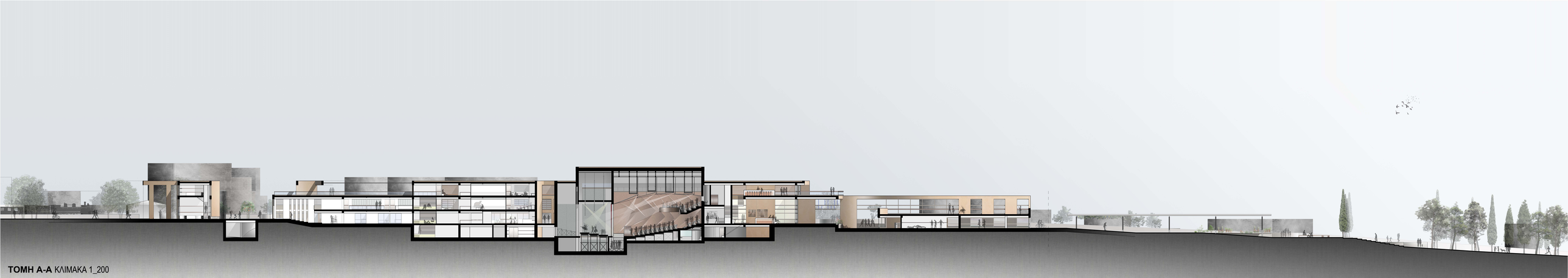

ΤΟΜΗ Α-Α ΚΛΙΜΑΚΑ 1_200

ΤΟΜΗ Β-Β ΚΛΙΜΑΚΑ 1_200

ΤΟΜΗ Γ-Γ ΚΛΙΜΑΚΑ 1_200

ΤΟΜΗ Δ-Δ ΚΛΙΜΑΚΑ 1_200

ΤΟΜΗ Ε-Ε ΚΛΙΜΑΚΑ 1_200

ΤΟΜΗ Z-Z ΚΛΙΜΑΚΑ 1_200
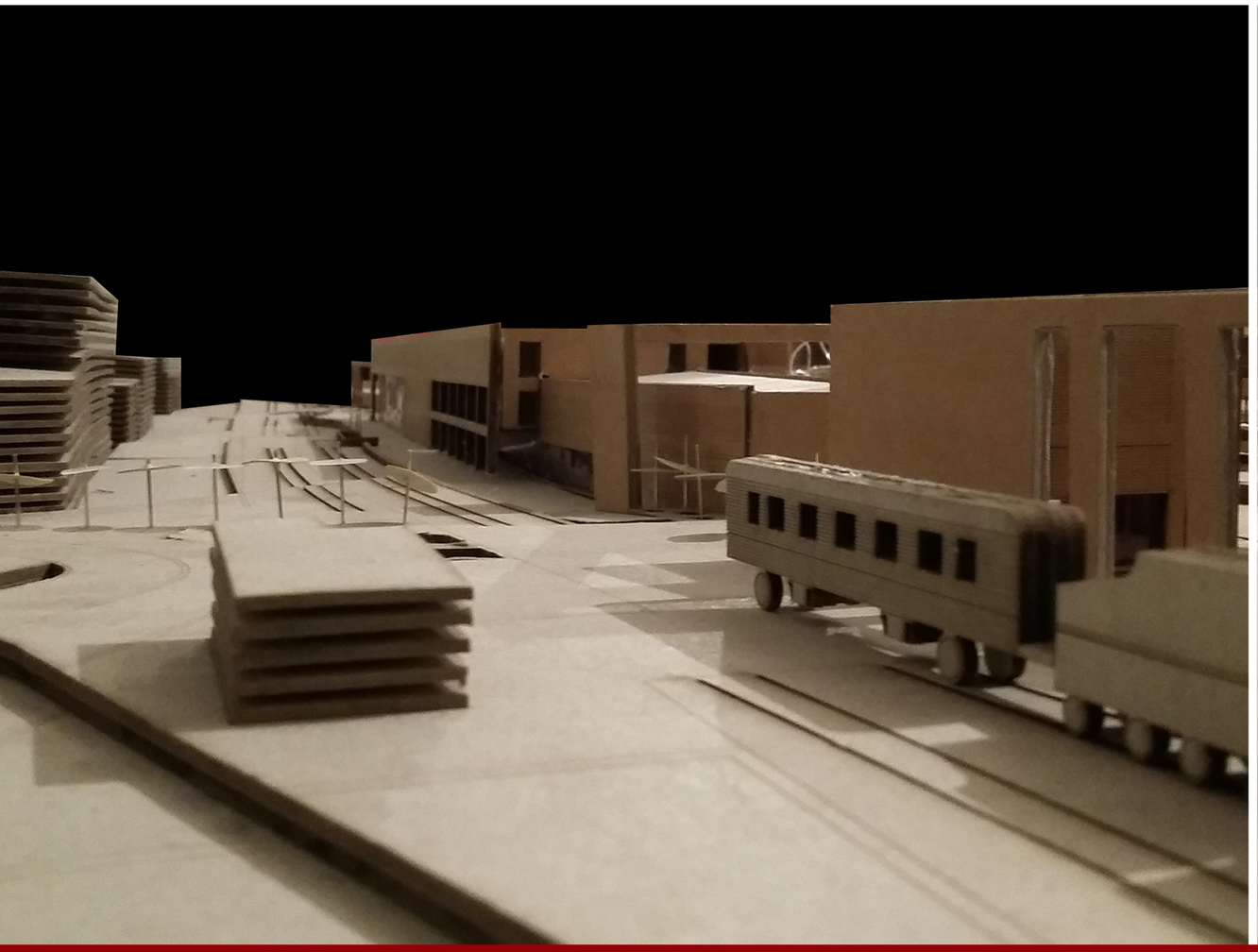
φωτογραφίες τελικής μακέτας
κλίμακα 1_200